

מסורת הש"ס

א) (לעיל לה. ע"ש.)
ב) (נחמיה טז: יא.)
ג) (שם טז: יא.)
ד) (שם טז: יא.)
ה) (שם טז: יא.)
ו) (שם טז: יא.)
ז) (שם טז: יא.)
ח) (שם טז: יא.)
ט) (שם טז: יא.)
י) (שם טז: יא.)

הגהות הב"ח

א) בפסוק ואתם אם
עירובי כלאי וכן גמלי:

מוסף רש"י

מערב אדם שני
עירובין. דקמרי שני
קדושתו. היה לו נכלה
על פירות טבל ושם אין
עירוב מערב יי"ט. ומן
וכנ"ל. אין מציבין
תחומות ומשטות ביי"ט.
ממש ביי"ט כהנה ואמר
אם היום חול ולמחר קדש
יהיו חל תחומות ומשטות
על חל. ואם היום קדש אין
בכריכ כלום וימתן כהן
שמן. ולמחר חול ואמר
ק אס היום חול ואמרו
קדש יהיו חל תחומות
האלה. אחר היום קדש
ואמרו חול היה נכסה
תחומות מאתמול ומחר
נשאר תקנו וכו' ג.
שנהגין אורח היום
קדש ולמחר קדש.
א"כ דקמרי ר' יוחנן בן
(א"כ) לקבל ערות האדם כל
היום להיות מותר למשיכה
מן הראשון ואפילו כח
עדים לאחר המנחה. אלא
מלפנות יי"ט שני לא
נעקרה תקנה להשנה
מתקומה בביצה ה'.

בבל מערבין פרק שלישי עירובין

למ.

עין משפט
נר מצוה

לא יטייל אדם. בשבת או ביי"ט סמוך לחשיכה עד פתח מדינה כדי
להתקרב למרחק להיות מומון ליכנס כשהמשך מיד. אלמלא חף על גב
ההילוך גרירא עבד ולא אמר מדי אסור וגבי עירובי אי דביבורא
היה אסור משום הכנה בשמיקומא נמי היה אסור: מוכחא מילתא.

לא יטייל אדם על פתח מדינה כדי שיכנס
למרחץ מיד הדר ביה ולא היה שמע ליה
ולא הדר ביה התם מוכחא מילתא הכא לאו
מוכחא מילתא היא אי צורכא מרבנן הוא
אמר' שמעתא משכתייה ואי עם הארץ הוא
אמר' חמרא אירכם ליה גופא אמר רב יהודה
'עירב ברגליו ביום ראשון מערב ברגליו
בשני עירב בפת ביום ראשון מערב בפת
ביום שני עירב בפת בראשון מערב ברגליו
בשני עירב ברגליו בראשון אין מערב בפת
בשני שאין מערבין בתחלה בפת עירב בפת
ביום ראשון מערב בפת ביום שני
אמר שמואל יבואתה הפת אמר רב אשי
דיקא נמי מותני דקתני כיצד הוא עושה
מוליכו בראשון ומחשיך עליו ונוטלו ובא
לו בשני מחשיך עליו ואוכלו ובא לו ורבנן
דילמא התם בעצה טובה קמ"ל: מותני ר'
יהודה אומר ראש השנה שהיה ירא שמוא
תתעבר מערב אדם שני עירובין ואומר
(א) עירובי בראשון למורה ובשני למערב
בראשון למערב ובשני למורה עירובי
בראשון ובשני כבני עירי עירובי בשני
ובראשון כבני עירי יולא הודו לו חכמים ועוד
אמר ר' יהודה מותנה אדם על הכלכלה ביו"ט
ראשון ואוכלה בשני וכן ביצה שגולדה
בראשון תאכל בשני יולא הודו לו חכמים ר'
דוסא בן הרכינס אומר העובר לפני התיבה
ביו"ט של ר"ה אומר החליצנו ה' אלהינו את
יום ראש החדש הזה אם היום אם למחר
ולמחר הוא אומר אם היום אם אמש ולא
הודו לו חכמים: גמ' מאן לא הודו לו
אמר רב ר' יוסי היא דתניא מורים חכמים
לר"א בר"ה שהיה ירא שמוא תתעבר מערב
אדם שני עירובין ואומר עירובי בראשון
למורה ובשני למערב בראשון למערב
ובשני למורה עירובי בראשון ובשני כבני
עירי עירובי בשני ובראשון כבני עירי ר'
יוסי אומר אמר להן ר' יוסי אי אתם מודים
ישאם באו ערים מן המנחה למעלה
שנהגין אותו היום קדש ולמחר קדש
ורבנן

וכן ביצה שגולדה ביום ראשון. פי' לא הודו לו שתאכל אפילו בשני
קדושה אחת היא ובריש ביצה (דף ג.) דפרין למאן דגור ביצה
משום משקין שזנו קשה דר' יהודה דהכא אלרבי יהודה דפ' חנית
(שבת קמג.) דתנן ר' יהודה אומר אם לאוכלין היולא מן מותר ומשני
אמר ר' יוחנן מולפת השיטה לר'
לומר היא דחבית מחליף דהך דהכא
אם היה מחליף לא היה מרווח כלום
דרבנן ממחירי טפי והא דלמחר רבי
יוחנן בפ' חנית (דף קמג.) הלכה כר'
יהודה היינו לפי מה שהיה המשנה
שניה דלאמר בהגזל ע"ס (דף טו.)
ולמאי דלפיתו ומינוו הלכה כר"מ
ובנלו הכי אין סכרה להפוך כאן כל
הבבות ואין להאריך(י):

רבינו הנאל

לא יטייל אדם על פתח
מדינה כדי שתחשב ויכנס
למרחץ. מיד הדר הדר
ביה. ודחוקין לא לעולם
היה שמימא ליה את
מתנייה (הוה) (ולא) הדר
כיה. דאמר התם מוכחא
מילתא דאדעתא דרבי
מטייל ולפיכך אמר. אבל
הכא לא מוכחא מילתא.
(דעובא) (דאי צורכא)
מרבנן הוא תאי דאורי
ויתוב התם מאן דחזו
ליה אי שמעתא משכתייה.
ואתא הכא לעיני ביה.
אי עם הארץ (הוה)
אי תמרא אירכס ליה
ואתא הכא לאהרוריה.
גמא אמר רב יהוד'
עירב ברגליו בשני. עירב
בפת בראשון מערב בפת
בשני. עירב (ברגליו)
(כפת) בראשון מערב
(כפת) (ברגליו) (בשני).
עירב (כפת) (ברגליו)
בראשון אינו מערב בפת
בשני. לפי שאין מערבין
בתחילה פת ביום השני.
עירב בפת בראשון מערב
בפת בשני. אמר שמואל
ובאותו הפת. אמר רב
אשי מתני דקא שאין
מערבין בשני אלא בפת
שעירב בו בראשון. דתני
כיצד הוא עושה מוליכו
בראשון כה. מתני ר'
יהודה אומר ראש השנה
שהיה ירא שמוא תתעבר
מערב שני עירובין ואי
עירובי הראשון למחר
כי יולא הודו לו חכמים.
ואוקימנא מאן לא הודו
לו חכמים ר' יוסי.
דאמרין ר' יהוד' או
לא נחלקו ר' אליעזר
וחכמים בהא. דהתיא
מודים חכמים לר' אליעזר
בראש השנה שהיה ירא
שמוא תתעבר מערב שני
עירובין. ואמר עירובי
בראשון למורה ושני
למערב כה. ור' יוסי אוסר.
אמר להן ר' יוסי אי
אתם מודים שאם באו
עדים מן המנחה ולמעלה
שנהגין אותו היום קדש
ולמחר קדש. הנה אצ"ר
דנעבר החדש תרווייהו
קדושה אחת היא.

בזו עדים מן המנחה ולמעלה פירוש סמוך לחשיכה כל כך שאין שעות
ביום כדי לקבל עדות שנהגין היום קדש ולמחר קדש שאע"פ שידעין
שלא יקדשוהו היום אלמלא קדושה אחת היא שאע"פ שנטלה מתקנה
לראשונה אחר חורבן שהיו מקבלין עדות האדם על היום מסתמא לא
נטלה לגמרי דבסמוך לחשיכה אין פנאי לקבל עדות ונהגין אותו היום קדש
כי ורש"י ורבינו מנאל פירשו שם כל אחד ואחד לפי שיטת גירסתו
ול"כ
מנייהו ומשום ספיקא דלא ידעינן אי עברוהו ב"ד וקדשו יבא ביום ל"א והיה ליה ראשון חול או ביום ל' נקבע והוי שני חול או דעבדי
לה: ור' יוסי אוסר. דקסבר לאו משום ספיקא דשמא ב"ד עדים ביום ל' ספק ביום ל"א לחודיה איתקון אלא חף משום שמא ב"ד עדים מן
המנחה ולמעלה איתקון דמרייהו קדישי דלמחר רבנן שהיו מפנין ביום ל' של אלול שמא יבאו עדים שגראית הלכנה בו ויקדשו ב"ד את החדש
היום ונהגין אותו היום קדש שמא י"ט הוא ומתני תמיד של ר"ה שחרית קרב בהלכותו תמיד של חול ושיר של חול הממוקן ליום כהשיר
שהיו הלויים אומרים במקדש ביום הראשון כו' (ממדי פ"ו מ"ד) בתמיד של בין הערבים אומר שיר אחר הסירומו מסבל כמנו (מהללם פא) כדלמרינן בפרק
בתרא של ר"ה (ד' ל:) ואם באו עדים אחר תמיד של בין הערבים שכבר קרב בשיר של חול תיקנו שהיו מקדשין החדש מחר ומיום
המחרת מניין קביעתו כדי לומר שיר הראוי ל"ט ומ"מ גמרי יום שלשים נהגין קדש כמתלחו סבך תקנו שהיו נהגין אותו היום קדש
ואפילו גמרו של יום ואע"פ שידעין שדמה ליום המחרת ולמחר קדש והרחוקים מ"כ נהגין שני ימים טובים לאו משום ספק גרואת
לגבי ביום ל' והוי שני חול ספק ביום ל"א והוי ראשון חול קא עבדי אלא משום שמא ב"ד עדים אחר תמיד של בין הערבים ונהגו ב"ד עינין
קדש קא עבדי אלמלא שניהן קדש: אי אסם מודים כו'. כדפירשית. אלמלא אגן דרחוקין מ"כ מספקא לן דילמא הכי הוה ומרייהו קדש:
ורבנן